

Kultura

BILJANA REGAN - Verna čuvarka onog što mi jesmo!

⌚ maj 31, 2018

SHARE

Godine 2012, rođena Šapčanka Biljana Regan koja živi u Americi želela je samo jedno, da se njena veza sa Srbijom nikada ne prekine. Ali, ne bilo kojom Srbijom, već onom koju je nosila ispod jeleka. Tako je baštinarka balkanskog folklora, u želji da tradicilju i običaje Balkana sačuva, deo tih vrednosti donele u svoj dom. Biljanu je život vodio na različite strane, od Šapca preko Libije, pa do Amerike. Pronalazeći narodne nošnje i prateće predmete sa prostora Balkana, ubrzo je postala vlasnica jedne od najvećih, a verovatno i najveće i najraznolikije riznice ovakve vrste na američkom tlu.

Biljana Regan (druga zdesna) sa članicama udruženja (Foto: privatna arhiva)

Biljana Regan je realizovala više desetina izložbi, revija i drugih događaja. O uspešnosti i kvalitetu rada Reganove svedoči i lična pohvala Njegove ekselencije srpskog ambasadora u Americi Đerđa Matkovića. Šesta godisnjica Udruženja „Biljana Regan“ biće održana ovog 10. juna u Silver Springu, u njenoj porodičnoj kući gde će biti predstavljeni neki od vrednih primeraka iz privatne kolekcije koja ima neprocenjivu vrednost. Kolekcija broji oko 100 različitih nosnji iz cele Srbije i Balkana kao i svih pratećih detalja i predmeta.

“Možda sam mogla da izaberem i neki jeftiniji hobi, ali ovde se ne radi o novcu, već o ljubavi. To za mene nema cenu. Naše prezentacije su vrlo uticajne, publika je uglavnom američkog porekla. Kada prolaze, uvek se zaustave da saznaju više, da se upoznaju sa nečim što do sada nisu imali prilike da vide, pitaju, slikaju se sa nama. To je divan osećaj, tim pre i više kada znaš da ono sto radiš drugi ljudi cene i poštuju. Moja sreća se ogleda baš u tome i to me motiviše da budućim generacijama prenesem deo tog manje poznatog kulturnog nasleđa Istočne Evrope. Ne mogu da opišem koliki ponos osećam kad se odenem u tu “našu tradiciju!”, ističe Biljana.

Neumorne čuvarke tradicije (Foto: privatna arhiva)

Baš tako je bilo za Uskrs, ispred Capitol Hila kada su slučajni prolaznici i brojni turisti zastajali šireći oči u neverici, potom vadili foto-aparate i „škljocali” želeći da ovekoveče prelep, a opet nestvaran prizor. Autentični kostimi, ukrašeni nakitom i vezom, ogrnuti jelecima i utegnuti pojasevima sa kopčama, te košulje, suknje, kape, oglavlja, marame, kecelje, peškiri, čarape, opanci, papuče, torbe, korpice, štapovi, preslice, vretena, frule, čilimi, čupovi, čuture, čokanjčići, džezve, fildžani i naravno neizostavne lutke, minijaturni modeli južnoslovenskog folklora, deo su kolekcije koju je prikupljala godinama.

Promocija tradicije i običaja (Foto:privatna arhiva)

Koreni, znatiželja, potraga za smisлом, то članove у овом удруžењу vezuje, чини, дефинише и покреће. “Identitet je нешто што се формира вековима, животима свих нас. Identitet je нешто за ћим tragamo сами током kratkog постојања на овој земљи. Recimo само да су daljina i vreme života van zemlje матице најбржи катализатор у препознавању нечijeg identiteta – nacionalno, istorijski, kulturno i duhovno. Prepoznajemo razlike a onda i ono što je u nama otporno na promenu. To je arhetip, nepromenjiva

instanca, nasa srž. E tako smo se mi Srbi ovde pronašli. Asocijacija za promociju i očuvanje srpske i balkanske kulture je udruženje koje je nastalo iz zajedničkih poriva i želje da se podeli ono što smo otkrili da jesmo. Da, škola je jedno, obrazovanje je obično suvo i gomila informacija, iskustvo prepoznavanja sopstvenog identiteta je nezamenjivo”, kaže Nataša Dabetić.

Edukuju i najmlađe (Foto: privatna arhiva)

Kao grupa imali su više od par šansi da pokažu ko su i odakle su, noseći kostime koje je Biljana Regan revnosno do sad sakupila, preradila, doradila, kompletirala svojim trudom i ljubavlju.

“Predstavili smo se ostalim Srbima – približili ih korenima i iskusili odusevljenje svaki put. Znatizelju, prepoznavanje, sećanje, setu, povezanost. Na svakoj slici gde sam u srpskoj nošnji – sve se ovo vidi. To nije samo tkanina, to je bogata priča, svedočanstvo, moćan prizor. Ono sto nas izdvaja od igračkih društava je činjenica da kostimi koje nosimo, nošnja koju predstavljamo – nije samo pomagalo, već je autentični, vekovima star, glavni prikaz. I mi pričamo tu priču, tu je naša uloga”, zadovoljna je Nataša.

Srpska nošnja zbog koje zastaju Amerikanci (Foto: privatna arhiva)

Iako mnogi od njih nisu izabrali da život grade daleko od matice, poneli su deo Srbije sa sobom, da je podele i očuvaju, neguju možda i bolje nego što su činili dok su bili kod kuće.

“Kada su publika Amerikanci ili ljudi sa svih drugih strana sveta – naše prezentacije su vrlo uticajne. Ljudi se zaustave, želeći da saznaju više. Znate li koliko često čujem – “nikad nisam imala priliku da upoznam nekog iz Srbije”. I to je ono što me najviše raduje kad dobijem priliku da ponesem i predstavim svoju nošnju. Što je mnogima prvi put, i to na kakav način!! Toliko lepše od svih vesti koje su o nama mogli da čuju iz medija, iz usta nekog drugog. Znate li koliko je to važno?? Pa čak iako im svima to liči jako na Rusiju, na Česku.... sve ono sa čime smo zajedno u paketu i zapadnom obrazovanju, opet je vredno. Naše komšije iz Evrope osete isto što i mi, pripadnost. Ovo je jako važan osećaj u životu jedinke, pripadnost uz identitet”, zaključuje Nataša.

Oni se razlikuju jer osećaju šta nose, ne samo kao grubu vunu i tešku čoji, već kao deo sebe, na svom putu, samo njima znanom.